

Секція 8. Публічні закупівлі як простір ефективної співпраці держави і бізнесу

PROZORRO MARKET ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

**КРИЖОВА Вікторія, здобувачі вищої освіти,
спеціальність 071 Облік і оподаткування
ПОЛІТІКІНА Інна, здобувачі вищої освіти,
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: Досліджено роль Prozorro Market як інноваційного інструменту публічних закупівель в Україні. Розглянуто його вплив на розвиток прозорості, доступності та конкурентності в закупівлях. Визначено переваги і складнощі використання Prozorro Market.

Ключові слова: Prozorro Market, публічні закупівлі, інновації, електронний каталог.

Сучасна економіка України перебуває у стані глибоких трансформацій, спричинених військовою агресією, руйнуванням інфраструктури та нагальною потребою відбудови. У таких умовах особливого значення набувають інструменти, які здатні забезпечити швидке та ефективне використання державних ресурсів для оперативного вирішення питання забезпечення товарами, роботами і послугами ті установи, організації і підприємства, які є замовниками у сфері публічних закупівель. Одним із таких інструментів є Prozorro Market як електронний каталог товарів і послуг, який фактично виконує функцію державного маркетплейсу [1]. Його поява надала державним замовникам можливість здійснювати закупівлі швидко і прозоро, а постачальникам відкрила прямий доступ до ринку державних контрактів [2].

Інноваційність Prozorro Market полягає у поєднанні принципів комерційних електронних платформ із суворими вимогами до публічних закупівель. Цей інструмент істотно знизив бар'єри для бізнесу, особливо для малого та середнього, який часто не мав можливостей для участі у складних і довготривалих тендерних процедурах [1]. Сьогодні підприємцю достатньо пройти кваліфікацію та завантажити електронний каталог продукції, після чого він може оперативно брати участь у закупівлях [2]. Така демократизація доступу до державних контрактів відкрила перед бізнесом нові перспективи та сприяла

створенню більш конкурентного середовища.

Статистика свідчить про швидке зростання масштабів використання цього інструменту. Станом на березень 2025 року обсяг продажів через Prozorro Market перевищив 100 млрд грн, а бюджетна економія становила понад 12,5 млрд грн. Кількість замовників перевищила 14 тисяч, а число постачальників – понад 6 тисяч [3]. Лише за перші шість місяців 2025 року завдяки Prozorro Market вдалося заощадити 5,56 млрд грн, що на 70 % більше, ніж у відповідний період попереднього року [4]. Крім того, середня тривалість закупівлі через електронний каталог скоротилася до восьми днів, тоді як класичні тендерні процедури навіть після воєнних реформ тривають у середньому 25 днів. Така різниця підкреслює значення цифрових інструментів у контексті ефективного використання державних коштів.

Для бізнесу Prozorro Market став своєрідною школою сучасних практик. Постачальники отримали стабільний попит від держави, яка залишається надійним замовником навіть у кризових умовах, однак водночас змушені розвивати цифрові навички, швидко реагувати на зміну попиту та формувати конкурентні цінові пропозиції [2]. Участь у Prozorro Market сприяє зростанню професійного рівня підприємств і формує нову бізнес-культуру, де прозорість та оперативність є базовими умовами для розвитку.

Зрозуміло, що мають місце і складнощі закупівель через Prozorro Market. Так, наприклад, доволі часто певного товару по факту вже немає в наявності, а представники бізнесу не вносять своєчасно зміни у каталоги. Це спричинює втрату часу замовників, як мінімум. Також тут немає можливості закупити роботи і послуги. Не всі підприємці готові працювати у цифровому середовищі, частина стикається з технічними труднощами чи браком знань. Але, попри такі складнощі активність і ефективність використання Prozorro Market дедалі зростає.

Міжнародний вимір цього інструменту також є надзвичайно важливим. Світовий банк та інші донорські організації високо оцінюють Prozorro Market, визнаючи його відповідність міжнародним стандартам закупівель [4]. Україна

посідає провідні позиції у Transparent Public Procurement Rating, отримавши 97 балів зі 100, що свідчить про високий рівень прозорості та ефективності. Це створює додаткові можливості для інтеграції українських підприємств у глобальні ринки, адже набуті навички та стандарти є зрозумілими для закордонних партнерів [5].

Отже, Prozorro Market можна розглядати як інноваційну систему, яка на певних етапах спрощує процес публічних закупівель та змінює підходи до ведення бізнесу в Україні. Об'єднавши державу та бізнес в умовах цифрової економіки, не втрачається прозорість та конкуренція. Ефективність економіки, яка у період відбудови потребує чесних механізмів співпраці.

Література:

1. Prozorro. News / Prozorro Market — статистика та новини. URL: <https://prozorro.gov.ua/en/news> (дата звернення: 17.09.2025).
2. Digital State (Ministry/портал). Information about the project Prozorro. URL: <https://digitalstate.gov.ua/projects/govtech/prozorro> (дата звернення: 17.09.2025).
3. OECD OPSI. eProcurement system ProZorro — case study. URL: <https://oecd-opsi.org/innovations/eprocurement-system-prozorro/> (дата звернення: 17.09.2025).
4. The World Bank. Ukraine Procurement System Enhancement — assessment of Prozorro (PDF). Feb 5, 2023. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099210502092310651/pdf/P1801260cf71a208082c0081a69939ad85.pdf> (дата звернення: 17.09.2025).
5. Transparent public procurement rating: ukraine at the top. URL: https://ti-ukraine.org/en/news/transparent-public-procurement-rating-ukraine-at-the-top/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 17.09.2025).

Annotation: The role of Prozorro Market as an innovative public procurement tool in Ukraine has been studied. Its impact on the development of transparency, accessibility, and competitiveness in procurement has been examined. The advantages and difficulties of using Prozorro Market have been identified.

Keywords : Prozorro Market, public procurement, innovations, electronic catalog.

Науковий керівник – ЧЕБАН Юлія,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв